

Sở GD & ĐT Đắk Lắk

Cụm chuyên môn số 3

KÌ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT

NĂM 2025

Bài thi môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (ID: 771100) Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

[...] Tôi đã hoàn thành tốt việc của mình. Nhưng nếu so sánh kết quả mình tạo ra với kết quả lý tưởng trong đầu, tôi sẽ chỉ tự làm khổ bản thân. Chủ nghĩa hoàn hảo khiến chúng ta luôn có tư tưởng phê phán, khó tính và thường không vui vẻ, để rồi những điều đó sẽ khiến tâm trạng của bạn trở nên tồi tệ. Đừng làm khó bản thân quá mức, bởi mọi thứ không cần hoàn hảo để có thể trở nên tốt đẹp.

Muốn xóa bỏ được chủ nghĩa hoàn hảo là một chuyện, nhưng bạn sẽ làm điều đó bằng cách nào? Chìa khóa ở đây chính là cho phép mình thất bại – với thất bại được định nghĩa là “bất cứ điều gì không hoàn hảo tuyệt đối” – và cảm thấy thoải mái ngay cả khi bạn thất bại.

Dù bạn có tin hay không thì thất bại cũng có thể mang lại hiệu quả vô cùng lớn. Điều thú vị ở đây là, đôi khi, chúng ta đạt được kết quả tốt hơn nhiều khi làm sai so với khi quá cầu toàn. Nếu luôn nghĩ mình không được sai lầm, bạn sẽ bỏ sót một trong những cách học nhanh và hiệu quả nhất. Thất bại cũng có thể là một điều đáng sợ, đặc biệt là với những người theo chủ nghĩa hoàn hảo như tôi. Để có thể làm quen với thất bại, chúng ta cần cảm thấy thoải mái với nó – và một sự thay đổi trong thuật ngữ có thể giúp ích cho các bạn đây. Tôi thường nghĩ đến cụm từ “Hãy thử nghiệm”, bởi nó không khiến tâm trí tôi rối trí như từ thất bại. Thử nghiệm mang tính trung lập, không có quá nhiều cảm xúc. Không có áp lực gây tê liệt nào đó để luôn phải làm đúng. Khi tôi tiến hành một thử nghiệm, bản thân kết quả chính là sự thành công, bất kể nó có ra sao. Mục tiêu của tôi là có kết quả chứ không phải là chiến thắng.

(Trích Hạnh phúc là một sự lựa chọn, Anne Bogel, NXB Lao động TP. Hồ Chí Minh, 2021, tr.62-64)

Câu 1. Nêu phương thức biểu đạt chính của văn bản trên.

Câu 2. Theo tác giả, chìa khóa để xóa bỏ chủ nghĩa hoàn hảo là gì?

Câu 3. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu: *Chủ nghĩa hoàn hảo khiến chúng ta luôn có tư tưởng phê phán, khó tính và thường không vui vẻ, để rồi những điều đó sẽ khiến tâm trạng của bạn trở nên tồi tệ.*

Câu 4. Anh/chị có đồng tình với ý kiến của tác giả “*Khi tôi tiến hành một thử nghiệm, bản thân kết quả chính là sự thành công, bất kể nó có ra sao*” không? Vì sao?

Câu 5. Qua đoạn trích, anh/chị rút ra bài học gì cho bản thân?

II. PHẦN VIẾT

Câu 1 (ID: 771138 - VDC) Từ đoạn trích ở phần Đọc hiểu, dưới góc nhìn của tuổi trẻ, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ cá nhân về việc cho phép bản thân thất bại.

Câu 2 (ID: 771139 - VDC) Về hình ảnh những người đàn bà trong hành trình mưu sinh nhọc nhằn, vất vả, Nguyễn Quang Thiều trong bài thơ “*Những người đàn bà gánh nước sông*” có viết:

Những ngón chân xương xẩu, móng dài và đen toẽ ra như móng chân gà mái
Đã năm năm, mười lăm năm, ba mươi năm và nửa đời tôi thấy
Những người đàn bà xuống gánh nước sông
Những búi tóc vỡ xối xả trên lưng áo mềm và ướt
Một bàn tay họ bám vào đầu đòn gánh bé bỏng chơi vơi
Bàn tay kia bầu vào mây trắng
Sông gục mặt vào bờ đất lùn đi... (1992)

(Trích từ tập Những người đàn bà gánh nước sông, NXB Văn học 1995)

Trong khi đó, Nguyễn Đức Hạnh trong “Những người đàn bà bán ngô nướng” lại viết:

Những người đàn bà bán ngô nướng
Bày số phận mình bên đường
Những nhem nhuốc bên ngoài che dấu
Bao ngọt lành, nóng hổi bên trong
Người đi qua thờ ơ
Hay rẽ rúng cầm lên vút xuống
Những tờ bạc lẻ đề lên mùi thơm
Người đàn bà bán dần từng mảnh đời mình nuôi con...

(Trích từ tập Khoảng lặng, NXB Đại học Thái Nguyên, 2016, tr.107-108)

Anh/ chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) so sánh cảm xúc của chủ thể trữ tình qua hai đoạn thơ trên.

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT
BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH 247.COM

PHẦN I: ĐỌC HIỂU

Câu 1:

Phương pháp: Vận dụng kiến thức đã học về phương thức biểu đạt.

Cách giải:

Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận

Câu 2:

Phương pháp: Đọc phân tích, tìm và xác định hình ảnh phù hợp.

Cách giải:

- Theo tác giả, chìa khóa để xóa bỏ chủ nghĩa hoàn hảo là cho phép mình thất bại – với thất bại được định nghĩa là “bất cứ điều gì không hoàn hảo tuyệt đối” – và cảm thấy thoải mái ngay cả khi bạn thất bại.

Câu 3:

Phương pháp: Căn cứ bài liệt kê, xác định đúng câu thơ có sử dụng biện pháp liệt kê.

Cách giải:

- Biện pháp tu từ: liệt kê (tư tưởng phê phán, khó tính, không vui vẻ, tâm trạng trở nên tồi tệ).

-Tác dụng:

+ Tăng tính sinh động, cụ thể và giá trị biểu đạt cho câu văn.

+ Nhấn mạnh những biểu hiện tiêu cực khi con người theo đuổi chủ nghĩa hoàn hảo.

+Từ đó nhắn nhủ đến người đọc: nên biết chấp nhận những sai lầm, khiếm khuyết để cố gắng hơn, cuộc sống vì thế nhẹ nhàng, thoải mái hơn.

Câu 4:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, HS đưa ra quan điểm và có lí giải phù hợp.

Cách giải:

- HS đồng tình hoặc không đồng tình (hoặc kết hợp cả hai) (0,25đ)

- Có lí giải cụ thể và chặt chẽ để bảo vệ quan điểm của mình (0,75đ)

(Gợi ý: HS đồng tình, Lí giải: Khi tiến hành một thử nghiệm, bản thân tự tìm thấy kết quả, kết quả này chứng minh cho sự nỗ lực tìm tòi, trải nghiệm của cá nhân, chứng tỏ bản thân đã theo đuổi đến cùng, nên đã là sự thành công, bất kể nó có ra sao)...

Câu 5:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích.

Cách giải:

HS nêu được 02 bài học trở lên, nhưng phải hợp lí, có sức thuyết phục. Gợi ý:

- Yêu những điều không hoàn hảo và chấp nhận những thiếu sót của bản thân.

- Cố gắng và nỗ lực hết sức trong công việc, không quá chú trọng đến sự hoàn hảo.

- Thất bại là một phần trong cuộc sống, thất bại giúp ta trưởng thành hơn, vì thất bại chính là mẹ của thành công.

- Thành công hay thất bại đều là những bài học vô giá. Thành công hay thất bại đều phụ thuộc vào cách bạn suy nghĩ và hành động...

II. PHẦN VIẾT

Câu 1:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức về cách viết đoạn văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ, dẫn chứng.

Cách giải:

Gợi ý:

a. Xác định được yêu cầu về hình thức và dung lượng của đoạn văn

Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn. Thí sinh có thể trình bày theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận

Suy nghĩ cá nhân về việc cho phép bản thân thất bại.

c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận

Xác định được các ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận, sau đây là một số gợi ý:

- Cuộc sống không phải lúc nào cũng dễ dàng, cũng như không phải chúng ta cứ cố gắng thì sẽ đạt được thành quả như mong muốn.
- Thất bại là điều sẽ luôn xảy ra với mọi người, thất bại chỉ nói lên rằng mình chưa đủ kinh nghiệm để hoàn thành tốt công việc chứ không có nghĩa là bản thân chúng ta yếu kém, không có khả năng.
- “Thất bại là mẹ thành công”, có thất bại mới rút ra được bài học, hoàn thiện bản thân và cẩn thận hơn, rồi từng bước tiến đến thành công. Chính vì thế, mỗi người hãy cho phép bản thân được thất bại. Hãy mạnh mẽ đối diện với thất bại và xem thất bại như một người thầy trong cuộc sống, vì thất bại sẽ dạy ta nhiều điều ý nghĩa.

Câu 2:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức đã học về viết bài văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng.

Cách giải:

Có thể triển khai theo hướng:

a. Xác định được yêu cầu của kiểu bài: nghị luận văn học.

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: so sánh cảm xúc của chủ thể trữ tình qua hai đoạn thơ.

c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề của bài viết

Xác định được các ý chính của bài viết. Sắp xếp được các ý hợp lí theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận.

Có thể triển khai theo hướng:

- Phân tích điểm tương đồng:
 - + Đề tài: viết những người đàn bà lam lũ, vất vả.

+ Cảm xúc: đồng cảm, thấu hiểu, sẻ chia với những mảnh đời nhỏ bé trong cuộc mưu sinh nhọc nhằn.

+ Hình thức thơ tự do với ngôn từ bình dị, dân dã; hình ảnh thơ chân thực, sống động, gần gũi; các phép tu từ đặc sắc đã tạo nên nét độc đáo cho hai đoạn thơ.

- Phân tích điểm khác biệt:

+ “Những người đàn bà gánh nước sông”: phép so sánh như móng chân gà mái khắc họa những người đàn bà tần tảo, khổ hạnh, nặng trên vai đôi quang gánh; cùng hình ảnh búi tóc vờ xối xả, từ láy xương xẩu, xối xả, chơi vơi càng nhấn mạnh nỗi cực nhọc, khắc khổ của họ... Từ đó, Nguyễn Quang Thiều thể hiện sự thấu hiểu, đồng cảm, trân trọng, cảm phục, yêu thương và cả kính trọng dành cho vẻ đẹp tận tụy, bền bỉ, kiên cường và đức hy sinh thầm lặng của những người lao động bình dị nơi làng quê.

+ “Những người đàn bà bán ngô nướng”: những chi tiết chân thực bán ngô, bày số phận bên đường, từ láy nhem nhuốc, đối lập giữa bên ngoài nhem nhuốc và bên trong ngọt lành nóng hổi... đã làm rõ cảm xúc thương cảm, chia sẻ với những khó khăn, nhọc nhằn, cơ cực trong cuộc sống mưu sinh của người đàn bà bán ngô; để rồi qua thái độ thờ ơ, rề rúng của những người qua đường, tác giả càng xót xa cho thân phận những mảnh đời nhỏ bé, cùng với đó là sự nâng niu, trân trọng những con người tảo tần mưu sinh thầm lặng, giản dị mà thơm sạch, giàu tình yêu thương, giàu đức hy sinh “Người đàn bà bán dần từng mảnh đời mình nuôi con”...

- Lí giải sự tương đồng và khác biệt:

+ Tương đồng bởi cả hai nhà thơ là người tinh tế, nhạy cảm, giàu lòng trắc ẩn. Việc phát hiện vẻ đẹp của những con người nhỏ bé, bình dị, thầm lặng trong cuộc mưu sinh vất vả là cách các nhà thơ chân chính thể hiện sự thấu cảm, trân trọng, yêu thương con người.

+ Khác biệt bởi mỗi nhà thơ là một thế giới riêng, phong cách riêng, nhu cầu thể hiện cá tính riêng của mỗi nhà thơ.

- Đánh giá chung: Cùng đề tài, cùng cảm xúc, cùng chọn thể thơ tự do với những đặc sắc nghệ thuật, nhưng mỗi nhà thơ có cách thể hiện độc đáo riêng, khác biệt. Điều đó đã làm nên sự phong phú, đa dạng, muôn màu muôn sắc cho thơ ca.